

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/315/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011285
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121011285.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného Y. J., nar. XX.XX.XXXX v D. Y., trvale bytom D. Y., Q. Y. XXX/X, t. č. v ÚVTOS a ÚVV Ilava, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS a ÚVV Ilava dňa 14.12.2021, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného Y. J., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 15.11.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného Y. J. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 5) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 3 (tri) mesiace, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 3T/39/2020 zo dňa 03.06.2021 (č. I. 6), a to pre pokračujúci zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), f), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zákona ods. 4 písm. f) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 09.07.2021 a ktorý predpokladane vykoná dňa 06.09.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 06.08.2021.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol:

„Menovaný do výkonu väzby bol predvedený dňa 08.06.2019 do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov (ďalej len „ústav Leopoldov“). Do ÚVTOS a ÚVV Ilava (ďalej len „ústav Ilava“) bol premiestnený dňa 10.03.2020 na ďalší výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“). Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do kolektívu odsúdených diferenciačnej skupiny B.

V ústave Leopoldov si menovaný zväčša povinnosti plnil, no v dokumentácii sú evidované negatívne poznatky - počas výkonu väzby nadväzoval nedovolené kontakty s inými osobami, počas výkonu trestu nedodržiaval usporiadanosť a úpravu lôžka.

V ústave Ilava v rámci plnenia povinností sa vyskytol nedostatok v oblasti udržiavania poriadku v osobných veciach, opakovane v oblasti úpravy lôžka, usporiadanosť, plnenia pokynov a v oblasti správania a vystupovania. Hygienu, časový rozvrh dňa dodržiava, v kolektíve odsúdených je bez problémov vo vzťahoch. Jedenkrát mu bola udelená disciplinárna odmena a jedenkrát mu bol uložený disciplinárny trest. K trestnej činnosti sa stavia kriticky, všetko priznáva, bez zhadzovania zodpovednosti na iných alebo iné okolnosti. Uvedomelosť v zmysle potreby dodržiavať a rozvíjať si právne a spoločenské vedomie nie je na dostatočnej úrovni. Síce je zaradený (prejavil záujem) do skupinovej formy zaobchádzania (diskusná skupina) so zameraním na rozvíjanie sociálnych zručností a na predchádzanie

konfliktov, avšak iné úlohy v rámci edukácie neplní dostatočne. Napríklad absentuje častejšia účasť v aktivitách na spoločensky aktuálne témy, ktoré sú zamerané na rozvíjanie osobnosti - právneho a spoločenského vedomia.

Vo voľnom čase sa venuje čítaniu, spoločenským hrám a občasnému športovaniu. Aktivít kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje vcelku pravidelne, no nie v plnej miere plní všetky úlohy v rámci programu zaobchádzania.

Bol nezaradený, no dlhodobo vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj na pracovisku kuchyňa odsúdených bez nároku na pracovnú odmenu. O pracovné zaradenie prejavoval záujem, preto bol zaradený na pracovisko v ústave. Neskôr, teda od 02.08.2021 do súčasnosti pracuje na pracovisku nestráženom s dohľadom mimo ústav. Vo všetkých pracovných pozíciách si povinnosti plnil a plní zodpovedne v požadovanej kvalite a kvantite. Jeho disciplína a pracovná morálka sú na požadovanej úrovni.

Odsúdený je slobodný, bezdetný, bez partnerského vzťahu. Pred výkonom trestu býval s otcom, ku ktorému sa mieni vrátiť. Sociálne väzby pravidelne udržiava prostredníctvom korešpondencie a telefonovania s otcom, korešpondenčne s ostatnou rodinou. Návštevy nevyužíva vzhľadom na vzdialenosť bydliska. V kontaktoch neboli zistené nedostatky (korektnosť, slušnosť). Rodina ho podporuje zasielaním financií.

Menovaný čiastočne plní program zaobchádzania. V edukačnej oblasti sa vyskytli nedostatky v plnení povinností. V rámci rozvíjania osobnosti, morálno-vôľových vlastností je pomerne snaživý, no nie dostatočne plní všetky úlohy v edukácii a vo voľnom čase. V pracovnej oblasti je zodpovedný. Rodinné vzťahy sú dostatočné a pozitívne, sú podporného charakteru.

Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti.

Trestná minulosť, viď odpis registra trestov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúčam ho podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody.“

Z odpisu registra trestov a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený má v registri trestov celkom 10 záznamov.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol: „Niektoré veci v hodnotení boli účelové proti mojej osobe, keď sa to bude čítať tak poviem.“

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava v rámci prednesu hodnotenia odsúdeného uviedol, že od vypracovania tohto hodnotenia došlo k zmene, a síce disciplinárny trest, ktorý bol odsúdenému uložený, bol zahladený za plnenie pracovných povinností. K tomu odsúdený uviedol: „Ten disciplinárny trest je za to, že som ležal na posteli v montérkach a ústavný poriadok píše, že môžeme ležať len v čistom odevu, tie montérky však boli dvojdňové. Druhú pochvalu som dostal z kuchyne za to, že som pracoval 13 hodín denne v čase karantény 3-4 mesiace vkuse. Viem, že môj trestný register nie je najlepší, ale som si vedomý, že by som vonku viedol riadny život. Ťažko sa mi hovorí po slovensky, lebo som maďarskej národnosti. Mám na to inteligenciu, lebo som pokašlal veľa, minule ste ma pustili, prokurátorka sa odvolala, no stiahol som to, teraz mám vyše 8 mesiacov do výstupu. Bol by som rád, keby ste mi dali šancu, nesklamal by som Vás už. Chodím na vonkajšie pracoviská.“

Na následnú otázku samosudcu či sa už v minulosti rozhodovalo o jeho podmiennečnom prepustení odpovedal „áno“, rovnako tiež na otázku či sa po výkone trestu dopustil ďalšej trestnej činnosti odpovedal „áno.“

Prokurátorka na verejnom zasadnutí navrhla zamietnuť návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie.

Právom konečného návrhu odsúdený ešte ďalej uviedol: „ja by som bol rád, keby ste mi dali šancu, nesklamal by som Vás, keby som neplánoval riadny život, tak by som nepodával tú žiadosť zbytočne, by som odsedel celý trest.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia

slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmiennečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie, tak táto podmienka sa v danom prípade javí iba ako čiastočne splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Odsúdený prejavuje voči svojej trestnej činnosti kritický postoj, priznáva si vinu bez toho, aby zodpovednosť pripisoval iným osobám či okolnostiam. Zároveň však nie je veľmi uvedomelý v zmysle potreby rozvíjať svoje právne a spoločenské povedomie, čo by mu v budúcnosti mohlo pomôcť viesť riadny život. Úlohy v rámci edukácie si dostatočne neplní a jeho účasť na aktivitách absentuje. V rámci plnenia povinností sa taktiež vyskytli nedostatky v oblasti udržiavania si poriadku, ustrojenosti i rešpektovania pokynov, čiže v jeho celkovom správaní sa. Pozitívne možno hodnotiť jeho pracovné zaradenie, najskôr v kuchyni pre odsúdených, v súčasnosti na pracovisko s dohľadom mimo ústavu. Svoje pracovné povinnosti si plní zodpovedne a v požadovanej kvalite s dobrou pracovnou morálkou, na základe čoho mu bol zahladený jeho disciplinárny trest. Jedenkrát bol tiež disciplinárne odmenený.

Dôsledne splnená nebola tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy vysoké, čo vyplýva aj z hodnotenia ústavu. Odsúdený má k dnešnému dňu 10 záznamov v Registri trestov, vrátane posledného uloženého trestu, ktorý v súčasnosti vykonáva. Súd tak prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ale tiež na to, že opakovane páchal iba majetkovú trestnú činnosť, pričom v deviatich z desiatich prípadov odsúdenia išlo vždy o niektorú z foriem trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zákona (jedenkrát podľa § 247 ods. 2 písm. c) Tr. zákona č. 140/1961 Zb.). Z uvedeného vyplýva, že predošlé odsúdenia nemali u odsúdeného dostatočne prevýchovný účinok na jeho recidívne správanie.

Súd sa tak stotožnil s hodnotením ústavu ako aj návrhom prokurátorky. Hodnotenie ústavu síce vo vzťahu k odsúdenému obsahuje aj pozitívne aspekty, avšak tieto sa týkajú najmä jeho pracovného zaradenia, čo podľa názoru súdu nie sú dostatočné k tomu, aby mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. K spáchanej trestnej činnosti musí byť odsúdený nielen kritický, ale tiež vyvinúť aktívnu snahu o svoju nápravu zúčastňovaním sa na plnení stanoveného programu či rozvíjaním právneho a spoločenského vedomia. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaných trestných činov a na ústav (stredný stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.